

Mgr Anna Durka

**Analiza czynników ryzyka nieprawidłowego gojenia
rany krocza po porodzie drogami natury**

**Analysis of Risk Factors for Impaired Perineal Wound Healing
After Vaginal Delivery**

Słowa kluczowe: poród, urazy krocza, gojenie ran

Keywords: childbirth, perineal trauma, wound healing

Streszczenie

Wstęp. Poród należy rozpatrywać na wielu płaszczyznach. Analiza może dotyczyć sfery psychicznej, emocjonalnej, medycznej czy ekonomicznej. W sferze medycznej, nieprawidłowe gojenie ran po porodzie drogami natury jest jednym z elementów wpływających na funkcjonowanie kobiet i ich rodzin po narodzinach dziecka. Złożoność czynników mogących zaburzać prawidłowe gojenie ran po porodzie drogami natury jest podstawą do przeprowadzenia niniejszego badania.

Material i metoda. Badanie zostało przeprowadzone na podstawie retrospektywnej analizy elektronicznej dokumentacji medycznej pacjentek, korzystających z opieki zdrowotnej Centrum Medycznego „Żelazna” Szpital i Przychodnia św. Zofii. CMŻ jest ośrodkiem III stopnia referencyjności i jednocześnie placówką obsługującą największą liczbę porodów w Polsce. Analiza obejmowała okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2022 roku, w którym odnotowano łącznie $n=38204$ przyjęcia do szpitala w celu odbycia porodu, z czego porody

drogami natury stanowiły 68,07% (n=26004). Spośród tej grupy pacjentek wyodrębniono grupę badaną - 119 kobiet po porodzie drogami natury z nieprawidłowo gojącymi się ranami krocza. Grupę kontrolną wyodrębniono z bazy danych w stosunku 2:1 do grupy badanej stosując propensity score matching. Pacjentki z grupy kontrolnej zostały dobrane na podstawie podobieństwa w wieku, wieku ciążowego w chwili porodu oraz rodności. Dane uzyskane z dokumentacji medycznej zostały zgromadzone w bazie danych programu Microsoft Excel pakietu MS Office 2010 dla Windows 10. Analizę statystyczną wykonano w programie „R studio” z użyciem języka programowania „r”.

Wyniki. W oparciu o analizę statystyczną, wyodrębniono istotne czynniki ryzyka nieprawidłowego gojenia ran krocza po porodzie drogami natury. Są to: porody zabiegowe, zwiększona utrata krwi w porodzie, masa ciała noworodków, przedłużona hospitalizacja oraz pora roku w której odbył się poród - wiosna i lato.

Wnioski. Należy rozważyć skonstruowanie zwalidowanego narzędzia do obiektywnej oceny nieprawidłowego gojenia ran krocza, rozważyć stworzenie systemu raportowania nieprawidłowości w gojeniu ran po porodzie w placówkach ochrony zdrowia oraz systematycznie edukować pacjentki oraz personel medyczny w zakresie prawidłowego gojenia ran.